آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سینین اورقانی

نمره ٦ (۳۹۵) ایکنجی دوره

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله اداره اولونور

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

آذربایجان

۴ شنبه ۲۰ شهریور ۱۳۲۵

تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایللیك	۱۲۰	ریال
٦	آیلیغی	٦۵	»
۳	»	۳۵	»
۱	»	۱۲	»

ایشلرین سرعتله یئرینه یئتیریلمه‌سی ایچون

بوتون اداره‌لرده کمك‌لشمه اصولی گوزلنملیدر

اداره‌لرین قورولوش اصولی کئچمیشده ظاهری آلدادیجی و تشریفاتی بیر طرزایله تشکیل اولونمیش ایدی. بوتون یئرلرده، اداره‌لر تمامیله بیرعده کهنه کار و خصوصی آداملارین انحصاریندا اولدیغیندان مملکت ایشلرینین چوخی لایقنجه یئرینه یئتیریلمییب آنجاق بیرعده‌نین منافعینی نظره آلاراق او اداره‌لرده هئچ بیر فعالیت ایتمه‌دن اداره عضولری ئوز مسامحه‌کارلیقلارینا ایللر بویو دوام وئریردیلر.

اداره‌لرین ایچریسینده اولان موسلیق و فسادی دئمك لازم دئییل، یالنیز بوندان سونرا اداره تشکیلاتلارینی هرجور عیب و نقص‌دن صافلاماق مسئله‌سی قارشی‌میزدا دورور.

نهضتیمیزدن سونرا اداره‌لرین اداره اصولیندا دورین بیرده گیشیك سابقه‌سیز بیر اصلاحات عمله گلدی.

اوزون مدتلر ایچریسینده اداره‌لرده کوك سالمیش رشوه، تنبل‌لیك، قوری تشریفات، بوروکراتیجی تعارف اصولینی بیز تمامیله آرادان آپاریب و قارشی‌میزدا اولان چتینلیکلره باخمیاراق اونلارین یئرینده یئنی بیر اداره اصولی قویدیق.

کئچمیش دوره‌ده اداره‌لرین وضعیتی ایله تانیش اولانلار، ایندی اداره‌لرده نه کیمی ده گیشیکلیکلرین یارانماسینی لایقنجه دوشونمگه امکان تاپا بیلرلر.

دوغرودور که یئنه کهنه آداب و رسومه وفادار قالان بعضی عنصرلار اداره‌لرده تاپیلا بیلر. لاکن عمومیتله هر جهتدن ملی نهضتیمیز اداره عضولرینده یئنی بیر مفکوره، فعالیت روحی، دوزگون دوشونجه طرزی یاراتماغا موفق اولمیشدور. ایندی آذربایجان اداره‌لرینده تنبل‌لیك و مسامحه یوخدر و اولان صورتده‌ده اونون علیهینه شدتلی و رحمسیزجه‌سینه مبارزه آپاریلیر.

بونونلا اداره‌لرده بعضی غلط فکرلرینده اولدیغینی دانا بیلمه‌ریك، اداره مدیرلری فکر ائدیرلر که اونلار یالنیز ئوز اداره‌لرینین محوطه‌سی ایچریسینده فعالیت ائدیب و اداره‌لرین منظم بیر شکلده سالمالیدرلار.

بیز خصوصیله بیلملی‌ییك که، اداره‌لر بیر بیرلرینین متممی (تمام ائده‌نی) درلر و اونلارین آراسیندا جانلی رابطه‌لر واردر.

خصوصیله، آذربایجاندا خلق ایله اداره‌لرین رابطه‌لری بیر خانواده عضولرینین رابطه طرزلریندن باشقا آیری بیر شکلده اولا بیلماز، خلقیمیزه و اداره‌لریمیزه خلقیمیزین فکرلرینین و ایسته‌کلرینین ان حقیقی نماینده‌سی اولان فرقه‌میز رهبرلیك ائدیر، یالنیز بیر فرقه؛ بوناگوره‌ده اداره‌لر، عمل طرزی نقطه نظریندن فرقلی اولارسالاردا، عمومی ایشلرده اونلارین آراسیندا هئچ بیر فرق اولا بیلمز بوتون اداره‌لرین آراسیندا کمك‌لشمه اصولینی لایقنجه گوزله‌مك لازمدر.

بوتون اداره‌لرین آراسیندا کمك‌لشمه رابطه‌لری کامل بیر شکلده وجوده گلملی و اداره‌لر عضولرینین آراسیندا کمك‌لشمه و همکارلیق روحی، صمیمیت اولمالیدر.

اداره‌لر خلقین منافعینی، حتی اداری نفعلره و دولتین نفعلرینه اوستون دوتمالی و اونلارین طلبلرینی تأمین ایتملی‌درلر.

اداره رئیسلری بو موضوعی حیاته کئچیریب فرقه‌میزین گوستریشینی یئرینه یئتیرمك ایچون خصوصیله آرتیق دقت ایتملی و چالیشمالیدرلار.

سوه‌وت مطبوعاتیندان

یازان - سرگی بورا

چه‌ویره‌ن خ. عادل

لندن و واشنگتونین مشتری‌لری.

قدیم روم دا بیر دسته آداملار یاشاییردیلار که اجازه‌لری یوخیدی مملکتین بوتون حقوقلاریندان استفاده ایتسینلر.

بو دسته آداملارین آدی - مشتری ایدی. بو مشتریلر روم سرمایه دار و مالکلرینین الی آلتیندا یاشاییب فقط اونلارا مطیعیدیلر. مثلا مشتری‌لر مجبور ایدیلر هر بیر یئرده ئوز اربابلارینا بویوك احترامات قائل اولسونلار، اربابلار ایله محاربه‌لرده شرکت ایتسینلر، اونلار ایچون پول یغسینلار و غیره. البته مشتری‌لرین صاحبلری ده ئوز وقتینده اونلاردان حمایت ایدیب جور بجور کمك‌لیك ارائه گتیریردیلر. بعضاده اونلاری عدلیه و محکمه الیندن خلاص ایدیب حبس دن چیخاردیردیلار. یاخشی و یاغلی ایشلری بونلارین اللرینه تاپشیریردیلار. مشتری‌لرین بیر وظیفه‌سی ده وار ایدی که اونلار مجبوری اولاراق انتخاباتلاردا ئوز ارباب لارینین منافعنی حفظ ایتمك ایچون شرکت ایله‌ییب رای وئریرسینلر.

بیزیم عصرمیزده خصوصا محاربه دن سونرا بویوك بین‌الخلق مشورت جلسه لرینده بعضی مثلا اطریش - بلژیك - یونانستان - هلند ئولکه‌لری انگلوساکسون لارین مشتری‌لری اولوبلار.

بو ئولکه‌لر باجاردیقجاسی ایدیرلر که انگلستان و شمالی امریقا ایچون بئله بیرشرایط توره‌تسینلر که مانع سیز «رای‌اوبونی» اوبناییب و ئوز اراده‌لرین سایر ئولکه لرده تحمیل ایتسین لر.

نئجه که معلوم دور پاریسده تشکیل اولونان صلح کنفرانسیندا ئوزگه مشتری‌لرین آراسیندا بو بارده هلند نماینده لری مخصوص بیر فعالیت گوستردیلر.

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

فرقه خبرلری

مرکزی کمیته‌نین ۱۷ - ٦ - ۲۵ تاریخلی هیئت عامله جلسه سینده آقای رحیم جادنیکو شهر کمیته‌سینین تبلیغات شعبه‌مدیرلیگینده گوستردیگی برسیز تظاهر و اوزونین شخصی عکسلرینی دیوار روزنامه‌لرینده چاپ ایتدیرمه‌سی عمومیتله فرقه تاکتیکینه منافی گوردیگی و فرقه‌ده هنوز گورکملی برامتحان ویرمه دیگی حالدا اوزینی فرقه رهبرلری سیراسینه سوخماقه چالیشماسینا گوره فرقه‌ده مسئولیتلی ایشدن معاف فرقه اخلاقی کسب ایتمك ایچون عادی ایشه تعیین اولونماسی قراره آلنمیشدر.

دیوار اوچولماسیندان توره‌نن بدبخت حادثه

شهریور آیینین ۱٦ سینده ساعت دورت یاریمدا ایکی قلعه آغزیندا بیر پارچه باف کارخانه‌سی ییخلیب و اوچ نفر عمله توریاق آلتیندا قالمشدر.

بونلاردان بیری فوت ایدیب ایکیسی ایسه یارالی اولدیغیندان فورا مریضخانه‌یه آپاریلمیشدر.

ایش و زحمت اداره‌سینده

شهریور آیینین ۱ - ندن ۱۷ سینه قدر ایش وزحمت اداره‌سی طرفندن ۱٦۷ نفر ایشسیز مختلف یئرلره ایشه تعیین اولونمشدر.

ایش وزحمت اداره‌سی تصمیم دوتوب که. عموم عمله، بنا و نجارلاری صحیح اصولیله درجه بندلیك ایدیب و حقوقلاری دا اودرجه اوزه‌ریله تعیین اولونسون.

داخله مطبوعاتینا بیر نظر

ایران دا

دنیا سیاستی

یوناندا داخلی چارپیشما خطری

صول فرقه‌لر پادشاها تسلیم اولمیاجاقلاردر.

۱۹٤٦ نجی ایلین سپتامبرین اولینده (یعنی بوآی)دا یونانستانین جمهوری ویا سلطنتی رژیمیله اداره اولونماسیندان اوتری اهالی نین عمومی رایینه مراجعه اولوناجاغیدی سابق یونان پادشاهی ۲ نجی جورجین ینی‌دن سلطنته یئتیشه‌جگیندن کیمسه شبهه ایتمیردی، چونکه چوخدان ایدی، یونانداکی مخصوص آداملار و دسته‌لر آراسیندا تقسیم ایدیلمکدن اوتری سایسیز پوللار مجهول نقطه‌لردن یونانستانا آخماقدا ایدی. هامو بیلیردی که تهدیدلر، ترورلر واسطه‌سیله وصول فرقه‌لرین فعالیتین اوتونی آلداق نتیجه سینده یونانستاندا سلطنت دستگاهی ینی‌دن قورولاجاقدر.

کندلرده، قصبه‌لرده، شهرلرین خیابانلاریندا و محله لرینده ۲ نجی جورجین قاییدیب ینی دن پادشاه اولماسی ایچون اونا موافق رای ویرمه‌سیندن اوتری خلقی قورخودیرلار.

ایندی. یونانین اداری رژیمی خصوصیندا، عمومین راینه مراجعه ایتمك (قومه دیا) سی و (ترازه‌دی) او بونلاری اویناتلیب قورتاردی.

یونانین ژوراکی پادشاهی ۲ نجی جورج یونانا قاییداندان سونرا، بریتانیا قوه‌لرینین اورانی تخلیه ایتمك شایعه‌لری وار ایسه ده بوشایعه لرین ده نتیجه سی شبهه لیدر.

ایکنجی جورج فطرتا دیقتاتور در. اون ایل بوندان اول یونانستاندا سلطنت ایده‌رکن، اوملکتده آزادیخواهلاری توقیف و تبعید ایتمك، آزادیخواه روزنامه لری باغلاماق و قلم‌لری سینه‌دیرماقلا دیقتاتورلیق رژیمینی برقرار ایتدی. اوزمان اوتوزدوقوز باشیندا ایدی ایندی ایسه ٤۹ یندادر انتخابات طرز جریانیندان اونین خوبی نین دگیشیلمه دیگی آنلاشیلیر.

بو شخص و طرفدارلاری ینه ده یونان آزادیخواهلارینی حیاتدان محروم و آرادان آپارماق ایسته‌ییرلر.

یونانستاندا آزادلیق نهضتی وسعتلنه‌دیکجه (مدیترانه) نین شرقینده باشقالاری نین نفوذی اورتادان گیده جکدر.

ایندی ایکنجی جورج، یونانستاندا آزادیخواهلاری و اونلارین فرقه‌لرینی اورتادان آپارماق ایچون جریانیندا اولان عملیاتی داها دا تکمیل ایتمك ایچون یونانستانا گلیر. اما بودفعه اون ایل اولکیندن وضعیت چوخ فرقلی در. گیچنلر کیمی صول فرقه‌لر ئوزلرینی بیر داها الی باغلی اولاراق تسلیم ایتمیه‌جکلر، ئوز حقوقلارینی مدافعه ایتمك ایچون فرصت دوشدیکجه قیام ایدیب ئوز حقلرینی آلاجاقدر.

ایندیه قدر یونانستانی وطنداش محاربه‌سی خطری تهدید ایدیرایدی، ایکنجی جورجین سلطنتی تجدید اولوناندان سونرا بو خطر داهادا قوتلنه‌نمیشدر.

داخلی خبرلر

اسکوده نمایش

جمعه گونی شهریور آیینین ۱۵ نده تبریز شهر قومیته سینین آقروبات دسته‌سی اسکوده نمایش ویرمیشدر.

نمایش اسکو اهالیسی طرفندن اولدوقجا بگنیلمیشدر.

بیر اوغورلیغین کشف اولونماسی

شهریور آیینین ۱۲ سینده ۵ نجی ناحیه‌ده اقدس خانم محمدتقی قیزینین ایویندن اون مین ریال حدودیندا پالتار و سایر ایو اشیاسی سرقت اولونموشدی.

نظمیه مامورلارینین جدیتی نتیجه سینده سارقلر دوتولوب و هله لیکده شیئی‌لرین بیر قسمتی اله گئیریلمیشدر قالان حصه‌سینده تعقیبده‌در.

تبریز قادینلار کلوبینین ینی موفقیتی

تبریز خانملار کلوبی خانملار ایچون ال ایشی و موسیقی درنکلری تشکیل ویرمیشدر.

بو درنکلرده بوتون هوسکار خانملار شرکت ایده بیله جکلر.

«۱۲ شهریور»

بایرامی مناسبتیله فرقه میزین صدری آقای پیشه‌وری نین وسیله سیله آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین مرکزی قومیته سینه گلن تبریکلر:

اورمیه

آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین حرمتلی صدری آقای پیشه‌وری

آذربایجان دموقرات فرقه سینین ایل دونومی مناسبتیله اورمیه نین بوتون فرقه تشکیلاتلاری طرفیندن عموم مسلکداشلاریمیز و فرقه یولداشلاریمیزی اوره‌کدن تبریك ایدیب اوجا سسله دییریك که، خلقیمیزی قید و اسارتدن خلاص ایدن فرقه میزه عشق اولسون!

یاشاسین آذربایجان خلقینین بیرلیگی!

آزاد وطن

زنجان

آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین عزیز رهبری آقای پیشه وری

«۱۲ شهریور» بایرامی مناسبتیله زنجاندا عمومی اهالی طرفیندن کئچیریلن عمومی میتینگده

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه

سوه‌وت شطرنج اویونچولاری بیرینجی لیگی قازانمیشدر

دونن قزوینین شهرینده ۱۹ دوره شطرنج مسابقه‌سی اولوب و سوه‌وت اویونچوسی اویون حالندا بیرینجی لیك قازانمیشدر ایکی نفردن یوخاری شطرنج حریفلی‌لاری اونون معلیمنده یئتیشنلار اویونی آپارانلار جایزه ویریله‌شدر.

آذربایجان رادیوسیندان

دنیا خبرلری

خارجی ایشلر وزیرلرینین جلسه‌سی

دونن پاریسده خارجی ایشلر وزیرلری جلسه‌سی مسیو مولوتوفین ریاستیله تشکیل اولوندی و بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی جلسه‌سی تشکیلینین گونی خصوصندا چوخلی دانیشیقدان سونرا قرار اولدی که عمومی اجلاسین رئیسی اسپاك مستر بو یئنین ملتلر تشکیلاتی اجلاسیه‌سینین تعویقه سالینماسیله موافق اولدیغینی بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین باش کاتبی مسیو تریگوولیه بیلدیرسین. ماده مسیو تریگوولی باشقا بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی عضولریندن اجلاسین اوکتبر آیینین ۲۳ نده اولماسیله موافق یا مخالف اولدیقلارینا یئتیشسین بیر نسی‌ده بو قرارلا موافق اولموشدر

بقیه‌سی ۲ نجی صحیفه‌ده

علی اوغلی

قدیم و ایندی...

قدیم ایله ایندی! الله گوسترمەسین! ایندی ایشلر لاپ‌تەتایین اولوبدور. بئله‌جه قدیم بیر چئیتم ساققیز آغیزلارینا سالیب چئینردیلر.

اما ایندی آغیزلاریندا مسواك سالیب کافرلر دوزەلتمیش داوارلار ایله آغیزلارین خیرت- خیرت! یووورلار...

قدیم، بیرده وەیە مینیب ساعتی خوش‌لادیقدان سونرا مکه‌یه گئدەردیلر.

اما ایندی، اوتولا مینیب الله بیرده گورورسن که آقانین سوراغی بوگون گئدیب صاباح طهراندان گلیر.

قدیم، بیرجه قاری نەنه کوپینه‌مینیب گویه چیخا بیلردی.

اما ایندی ایکی دانا تاختایا قاناد باغلاییب بیلمك اولمور که کفردن در نەدن‌در بیرده گورورسن بولودلارین آرخاسی ایله بودی‌ها، یئره ده گمیش‌لر الله بیل نەنه گئدیرلر...

قدیم، بئله‌جه قول آلیب ساتماق وارایدی، تاجرلر او کنددن بو کنده، اوشهردن بوشهره سوری- سوری آدام لاری قویون کیمی قاباقلارینا قاتیب بولاساتاردیلار.

اما ایندی ... هاچانکه بو ایش منیم‌دەخوشیما گلیر، اما ایندی آداملاری بیر جور ساتیرلار که هیچ روحینیزده خبری اولمور، آخشاما کیمی ایشلەدیرلر.

قدیم، بیر ساخسی قابا بیر آزبزیر یاغی تـوکوب پانبیق داندا بیر پیلته الشیب یانەیراردیلار، آدام گئجەلر چوبوق آلیشدیران دادا بیر سویوروك چوبی‌نی بزیر یاغینا باتیریب چوبوغین یانەیراردی.

اما ایندی، الکتریك دی‌ییرلر – نەدی‌ییرلر، آدامین گوزلرین قاماشدیریر، بیلمك اولمور که بولامذهب اوشاغی نەجور ایدیرلر که بیرده گورورسن بوتون شهر جهنم کیمی چراغ الیندن زبانه چکیر.

قدیم، بیز کندده گئجەلر کندین اربابی ابرحمتلیك حاجی میرشریف‌آقا گیله اوتورماغا گئدنده گومن‌یانەیراردیق که، کوچەده گوزیمیزاباغیمزین آلتینی گورسین...

اما ایندی، جیب‌لرین‌دن بیر کیچیك زاد چیخاردیب نم نە طهر ایدیرلر که چراغ کیمی یانیر.

قدیم فعلەلـر، اوستی جیندیریقلی آداملار، آدام ایچینه چیخا بیلمزدیلر، باش‌لارین سالاردیلار آشاغی اللهین ویردیگی نعمت‌لره گئجه- گوندوزشکر ایدردیلر.

اما ایندی گورورسن که آقا! بیر آز یائلاری آزدوشجکین نەبیلیم اعتصابا باشلاییرلار، میتینك ویریرلر، دای دیمیرلر کـه الله داغینا یاخار قاروئرەر، نەیم مصلحت اولسایدی اونلارادا عاقلی - باشلی یاشایش و حیات ویرەردی.

آی باشی کوللی‌لر! سیز ایشلەمەسوز - بو آغیزلاری یاغ‌بلووا‌ئو کرمەشمیش آقالار بس دیمکینیزدن آغیزلارین گویه آچمالیدرلار!! سیزون وظیفه‌نز دیمز - سوله‌مز ایشلەمکدر - اونلاردا سیزه هر نە ویرسەلر غنیمت‌در - بیك ویرەن آتین کەدیشینه باخمازلار!

قدیم قاپودان ایچەری گیرنده لاب آزی بیر یاریم ساعت «بویور-بویور» دیەردیلر، قاپودان قاباقجا گئچمك ده ایندی ساققل حسابی ایدی، مثلمین باخاردیلار آدامین ملکینه مواشیا، دولتلی‌لر قاباقجا گئچردی. نهاریینده ده قاباقجا اودولتلی‌یه آفتابا لگنده‌ال سووی گتیرەردیلر. نهاری یئدیکدن سونرا فاتحه‌نی‌ده او ویرەردی.

اما ایندی بو فرقەده زاددا ظالم اوغلانلاری بوجور ایشلره یول ویرمیرلر، دی‌ییرلر فرقه داخلینده نەبیلم حقیقی دموکراسی واردر. هامو حقوق‌دابیردر دی‌ییر قاپودا تعارف ایتمك آدامین وقتی‌نی آلیر - ایش گورمك لازمدر.

تك‌فرقەچی‌لرده‌بیل اوبیری‌لرده‌ده ال سووی گتیرنیه دی‌ییرلر، مرسی! لازم دەییل، چونکه قاشق چنگال‌ایله‌یئمیشیك الیمیز باتماییب، والله سنیمیز بو یئره گلمیشدی - مرسی ایشیتمه‌میشدیك...

او ایره‌لی تبریزده بیر یئره گئتمیش ایدیم، منه چای گتیردیلر، ها باخدیم گوردیم استکانین نعلبکی‌سی یوخدر، سونرا فکر لشدیم گوردیم آی‌ظالم! بوتون نعلبکی‌سی دەمیردەن‌در - توزیئنین‌ده دستەسی واردر. استکانی چیخاریب چایی نعلبکی‌یه توکدیکده ایله من اوستیندن توکدیم او آلتدان گئتدی، سونرا دیدیلر که بو نعلبکی دەییل - استکانین پایەسی‌در.

دیمك استکان حاجی محمد جعفر گیلین عمارتی‌در که پایەسی‌ده اولسون؟!

بوقدر... قدیم‌ایله ایندی‌نین‌چوق فرقی واردر.

ایندی داها منیم کیمی آداملارا اوزو ئرمیرلر. اما بیر جـه منیم کیمی حالغین خیرینی ایستەییب قدیم دوز چورەك‌لرین یئمیش آقالار امتداراولان لار بیلیرلر که من‌نەدیرم...

من دیرم که:

یارب روا مدار که گدامعتبرشود

چونکه ... ئوزی‌نیز بیلیرسوزدای.. آقالیق گرەك‌عزیز گرامی‌لرین انحصارینداد اولسون...

سووەت مطبوعاتیندان

چەویرن - عادل‌عادلیان

میخایلوویچین «تاپماجالاری»

ئوزونه تابع اولانین معلوماتیندا آلمانلار شرکتی ایله تصرف اولانت چاقادا او یازمیشدر: «ایش اعلادر» میخایلوویچ ئوز امریندە معین ایتمیشدر که «قوموونیستلری و هوسکارلاری امانسیزجاسینا محو ایتمك» اما شبهه که معلومدر، اوبوتون دموقراتلاری و وطنپرورلری قوموونیست پردەسی آلتیندا توکرتمیشدی.

او شخصا یوگسلاویا اهالی سنین اوزریندە وحشیجەسینه دیوان دوتماقدا رهبرلیك ایتمیشدی، هانسکی ئولنلار عبارت ایدی، قادینلار، قوجالار، اوشاقلار و روحانیاردن. او ایندی ناحق یئره چالیشیر که بونلارین هاموسینی ئوزونه تابع اولانلارین «ئوز باشینا لیقینا حساب ایتسین»

اونین چوق سندلردەکی امضالاری بوتون تقصیرلرینی ثبوت‌ایتدیریر.

بوتون بوثبوتلار حقینده اونون یانیندا اولان مختلف ئولکەلرین حربی اگنتلری (جاسـوس) مطلع ایدیلیرمی؟

محاکمه قطعی اولاراق معین ایتدی که، اونلار تکجه بیلردیلار، حتی اونا مستقیما الهام ویریردیلر.

محکمەیه تقدیم اولونمش مکتوبلارینین بیریندە، میخایلوویچ یازمشدر: «محترم قوشون بویوکی» چـوق گورکیلی و مهم انگلیس سیالاری بیزه، خبر ویردیلر که بیز ممکن‌قدر قوموونیستلری تیزلیکله لغو ایدەك». «قوموونیستلرین محو ایدیلمەسیله آیری بیر وضعیت یاراناجاق».

میخایلوویچ ئوزی اقرار ایدیر که، انگلیس نمایندەسی «بئلی» اونا بیلدیرمیشدر که: «لازمدر قوموونیستلری محو ایتمك و بونوسلادا متفقلرین دالا اتساپا قوشون گتیرمه‌لری ایچون جبهه آرخاسی‌یاراتماق».

«بئلی» منیم پارتیزانلار اوزرینه اولان حمله نقشه‌می بەیندی».

۱۹۴۴ نجی ایلین آوغوست آیندا که آلمانـلار او وقتی داها شکست چیخماق حدینده ایدیلر، میخایلوویچ تازەدن آلمانلارین معین ایتدیکی «تەدیج» ایله گوروشوب و متفقلرین آذربایجان ... بوناسم ... ... چیخارتماسی نقشەسی حقینده دانیشمیشدر بئله اولان صورتده آلمانلارین متفقلرین بیر ئچه نقشه‌لریندن یاخشی خبردار اولمالاری تعجبلی دگلدر.

انگلیس دیپلوماتلاری توسطی‌ایله میخایلوویچین مهاجرحکومتینه گوندەردیگی معلومات اونین اشغالچیلار ایله رابطەسیندن عبارت ایدی.

«منیم قوماندیرلریمین اشغالچیلار ایله امکداشلیقی حقینده محاکمه اولونانلار بوینونا آلیرلار، حکومت انگلیس خدمتنین واسطه سیله یاچارالیلدی آنلاسین».

حتی میخایلوویچ آلمانیا نین سئریندە رهبرلیك ایدن ارکان حرب رئیسی قاپیتان «ماتل» ایله گوروشونده انگلیس کشفیاتنین توسطی‌ایله راحتجه‌سینه مهاجرحکومتینه رادیوغراما ویرمیشدر.

بونلار هاموسی ثبوت ایدیر که، انگلیس –آمریقا ارتجاعی دائرەلری یوگسلاویادا آلمانلار ایله آپاریلان مبارزەده عموم متفقلرین ضرورته فعالیت ایتمیشلر.

اونلارین مقصدلری آلمانـلاری یالقاندان تیزلیکله قوواق دگل، بلکه یوگسلاویادا کهنـه اصول بر پا ایتمکه ایدی. بئله‌لیکله یوگسلاویانی قورخولی بیر محاربه میدانینا چویرمك ایسته ییردیلر.

لاکن یوگسلاویا دموقراتیاسی دوگوشدن غالب چیقدی، یاتماپاراق میخایلوویچین بوتون خیانتلرینـه و الهاملارینا.

یوگسلاویا خلقی ئوز طالعین صاحبی اولدی.

بوناگوره‌درکه چرچیل آغلاییر، اوندان ئوتری او ایندی «دیپرده‌نین» ایچینده‌در.

اما آزاد یوگسلاویا بین‌المللی ریاتسیاسینین پس و جنایتکار مانورچیلرین اوستوندن پردەنی قالدیریر. دنیانین بوتون اجتماعیاتی صلحین و خلقلرین تهلکه‌سیزلیگینین تامین اولونماسیندان ئوتری چالیشمالیدرلار که بونلارین هاموسنین اوستی آخره کیمی آچیلیب و افشاء اولونسون. قورتاردی

دنیا خبرلری

اول صفحه دن بقیه

آمریقا گمیچیلرینین اعتصابی

سپتامبر آیینین ۵ نده اطلس‌در سینده اولان آمریقانین بوتون بند لرینده ایش اتحادیەسینه عضواولان گ ایشچیلری اعتصاب ایتمشلر ۲۰۰ ت ایشدن ال چکمیشلر گمی صاحبلر متررات علیهینه اولاراق کارگرل مزدلرینی آزادەتشلار نتیجەده ۷۲ گمی ایشدن دوشموشدر ۴۰۰۰ باشقا گمی چیلردن قرار آلمشلار گمی ایشچیاری ایشلرینه دخالت ا سینلر بو اعتصاب آمریکا تاریخ بو گـونه کیمی گورونمەمشدر ا اتحادیەسی رئیسی دیمیشدر که ایشچیلریندن پشتیبا نلیق ایدەجکد نروژ .سوئدانمارك. انگلیس گمی چیلری اتحادیەلری آمریقا کارگرل کمك ایتمك ایچون قول ویرمیشلر مین یوك ایشچیلری و ۲۰ مین کا تصمیم دوتمیشلار کـه ایشلریندن چکسینلر.

هلندده

هلند کمونیست فرقەسی نماین هلند پارلمانیندا دولتین قراری علی شدتلی‌صورتده اعتراض ایدەرەك‌دی که، گرەك دولت اندونزیایا نو گوندەرمەسین اندونزیا ملتنین واردر ئوز استقلالی و حقیندن م ایتسین دولتین گوردیگی ایشلرد اندونزیا بلکه هلند ایچونده قورخ وفلاکت تورەدن بیر ایشلردر ۱۰ نفر بیزیم جوانلاردن مملکتین ت اوغروندا چالیشماق عوضینه تعلیمات ئوگرەنیرلرمملکتین‌بودجه بویوك قسمتی‌اسلحه‌یەمصرف اولو کمونیست فرقەسی نمایندەسی نط آخرینده دیمیشدر که، اندونزیا و ملتی بوایل گئچن‌ایلدن گوجلی و

بلغارستاندا

دونن بلغارستانداسلطنت یاخ تین حاکم اولماسنادایر خلق ویرمیشدر رای حقی اولانلاردان ۹۲ سی رای ویرمیشلر وویریلن لردن‌ده یوزده ۹۲ جمهوریتین اولموشدر رسمی حالداراىلرین اولمادیغنا باخمیاراق دیمك اولا خلق پـادشاهلیقدان نفرت ایت جمهوریتین‌نفعینه‌رای ویریب و بو سەویرلر سیاسی فرقەلر رهبرلر سلطنت‌علیهینه‌رای ویرمکه چاغیر رای آلینان موقعده تماملیه انتظ یئرینده اولموشدر.

«لیتنانت ح.ولی زاده»

یوردوم گولور، من گولورم

من محمود ایله تبریزده تقریبا بیر ایل‌بوندان قاباق تانیش اولمشدیم محمود اوجا بویلی اتلی گورك‌لی و خوش‌قیافەلی‌بیرجوانیدی او چوخ فکر ایدر، آز دانیشاردی ایشسیز وقتلرینی بعضی بو جوانلار کیمی قافه رستوران لاردا دگـل منزلینده مطالعه ایلـه گئچیرەردی. اونوت ایلـه تانیش اولاندان سونرا فقط اون گون بیر منزلده یولداش اولدوق و بو اوت گون یولداشلیغمیز منیم ایچون اونودولماز بیـر خاطره اولـدی حیف اون بیرنجی گون اونی گوره بیلمدیم اوهارا ایسه مندن خبرسیز گئتمیشدی.

اونون ئوزینه مخصوص شعارلاری وار ایدی، مثلا مبارزەسیز حیاتدان ئولوم یاخشیدر، یالتاقلیق ایوتولارینین‌ایشیدر، سوزدن عمل سوروتمك دن‌ئولمك یاخشی‌در دیەردی.

من بیر گون اونا سوز آراسیندا دیدیم که، محمود منـه قالیرسا سن بیر خاصیتوی دەگیشسن یاخشی‌اولار. چونکه هرکس الله ظن ایدیر که سن‌تکبرلی آدام‌سان چونکه سن خلقیله دانیشیب گولوب ظرافت ایتمیرسن اوجورکه من گورورم، و آنلاییرام انسان نەقدر ئوزونی گوزه دورتەرسه اونون ایشی اوقدر یاخشی اولار و خلق ایچریسینده خاطری عزیز اولار.

محمود بالاجا بیـر تبسمدن سونرا دیدی‌که دوستوم منجه سن گوزل گـولورسن امـا یـاخشی دوشونمورسن.

گوزل‌گولورم اما یاخشی دوشونمرم دیه اوندان سوروشدیم.

«محمودسنی‌سوزیله منیم باشا سالمـاغیمدان ئوزوبـن باشا دوشمگیت یاخشی‌در دیدی» اوزمان من عصبانی اولوب دیدیم خلق دوغرو داندا حقلی‌درکه سنی تکبرلی حساب‌ایدیرلر.

سن‌سوزی یولیلا دانیشرسان من‌ئوزوم گوزومیلـه گورورم آقـای... بالانچی و یالتاخ آدامین بیریسیدر اون گونده بیزدن سونرا تبریزه گلیب ئوزی ایچون ایش تاپیب ایشلەییراما سنیله‌من‌تبریزین کوچەلرینی ئولچوریك، دوغریداندا آقای... یالانچی یالتاخ و لیاقت‌سیز ایدی اوناهرسوز دیسەیدین، بیلەدرسیز بویوران در ئوزنیز یاخشی بیلیرسیز دیر و هیچ اظهار عقیده ایتمزدی قورخاردی که اظهار عقیده ایتسه طرفین اوندان قلبی سینسین و حیاتدا ئوزی ایچون مخصوص شعارلار انتخـاب ایتمیشدی «دوه‌گوردون ؟! ئیغینی‌داگورمەدیم» (نمیدانم راحت جان است)، دنیابئله گلیب بیلەده گئدەجك، الله بیلن یاخشیدر، و غیره»

محمود چوخ متانتلی و ساکت حالدا دیدی‌که «اودورکه من سنه دیـرم سن یاخشی گوروب و یاخشی دوشونمیرسن اونون یالتـاخچیلیق و یالانچیلیق سایەسینده الـه گتردیگی ایش اونون ایچون‌دائمی ایش اولماز و اونـون قلبلیگی اوزو ... قیزیل سوبی ویریلمیش برنج کیمی آزمدتدن سونرا سیلنیـر برنجلیگی بلله‌نیر و سونرا ایدی اولاراق برنجلره قاریشار فقط دوزگـون و قـوی ارادەلـی انسان یئرآلتیندا قالیب پاس باسمیش قیزیل کیمی‌در ایشلدیکجه پارلار و اونون قیزیل اولدیغی میدانا چیخار دیدی» دوغوردان‌دا بیله ده اولدی.

• • •

آذربایجان دموقرات فرقـەسینن ایل دونومی بایرامی ایـدی. اودلار یوردونین افتخاری اولان قـوجامان تبریز شهری‌نین کوچەلرینده الوان قالی‌لر آسیلمیش جادەلرده انسـان دنیز کیمی دالقالانیردی.

هر طرفدن دسته - دسته فدائی لر قیزیل باش اوردوسی و باشقاجمعیت لر (همیشه لیك یاشا آذربایجـان) دیه اوخویا اوخـویا میدانا طـرف آخیشرلاردی.

او گون تبریز فوق العاده بـیر گوزەل‌لیك آلمیش ستارخان خیابانی گلین کیمی گینمیش هر گوره‌نی ئوز گوزەل‌لیکیله واله ایدیردی. خیابانا توپلانان کیشی وقادینلارین دوداقلاریندا تبسم، سیمالاریندا شادلیق گوروئوردی.

بیر ایـل قاباق چالاچوقورلـی خیابانلار تماملـه آسفالت ایدیلمیش داهی توز توپراق و چالاچـوقوردان اثر قالمامیشدر.

خیابانلاردا روحیز جسد کیمی دولانان تریاکی و دیلنچی لردن خبر یوخدر هامی تام‌روح‌یوکسکلیکی‌ایله گزیر دانیشیر گولوردیلر. تبریز رادیو استاسیونی قونسرت و خلق آرتیستی و خلقین محبوبی حسین ئوز ملاحتلی‌سسیله خلقین اوخشایردی.

جمعیتلرین آردی کسیلمیر بو گرك رنك یالتار گینمیش بیـر یدی یاشیندان اون بئش یاشینا جوان قیز و اوغلانلار اللرینده دان قایریلمیش آفتـامات و لریله (ستار خان اتلی‌بیك قورخ قاندان – دوگوشلرده چیخدیق امتحاندان) دییـه اوخویا او میدانا طرف گلیرلر بو تمیز مرتب و منظم صورتده گلن اوشا گورەن اونلارین بیر ایل بو قاباق یایدا باش آچیق وقشین شاختالاریندا عریان گزملرینی لاییردی و دموقرات فرقه سی ایل ایچریسینده نەقدر سرعتله سینه جانلی بیـر ثبوت اولو اواون ایللردن بـری حاطه الیمیز دن آلان خلقمیـزی یده وگولەلیکه سوق ایـدن مر قارشی اورکلرده سیلینمز اویاندیریردی.

بلی ایندی یوردومیز ئو لارینی الینه گئچمیش و اونون

آذربایجان خلق ادبیاتی

آذربایجان فولکلورنین ان گنیش و زنگین قسمتی اولان « خلق ادبیاتی » حصه‌سینی توپلاییب نشر ایتمک آرزوسیله بوگوندن باشلایاراق آذربایجان روزنامه‌سینده بیر ستون آچیلیر.

بو ستوندا ایلک نوبه‌ده آقای « م . ع . قوسی » نین آذربایجان خلق ادبیاتینین تاریخی و اونون مختلف نوعلرینده اولان ادبی و بدیعی اینجه‌لیکلر، تاریخی‌وملی خصوصیتلر، آداب و عنعنه‌وی‌دوشونجه‌لر حقینده یازدیقلاری تحلیلی مقاله‌لر ایله بیر لیکده اونون : داستانلاری ، ناغیللاری، حکایه‌لری، بایاتیلاری،ماهنیلاری،لایلایلاری شعروترانه‌لری،آتالار سوزلری مثللری ، تاپماجالاری ، متلک‌لری و باشقا نوعلرینین حاضرلانمیش حصه لریندن ویریله جکدر.

آذربایجانین مختلف نقطه لرینده اولان بوتون مراقلی و هوسکارلاردان تمنا ایدیلیر آذربایجان فولکلورینین بو حصه‌سینین تکمیلی صورتده توپلانماسی ایچون یوخاریداکی موضوعلارا عاید معلوماتلارینی دقتله یازیب آذربایجان روزنامه سی اداره‌سینه گوندرسینلر.

آذربایجان روزنامه‌سی

آذربایجان فولکلوری ۲ توپلایان. م. ع قوسی

آذربایجان خلق ادبیاتی

بو اثر آذربایجان دیلینده‌فانتاستیک ناغیللار و ایلک نظم ونثر نمونه‌لرینی ویرمکله فولکلوریمیز ایچریسینده ان پارلاق یردوتور.

ده‌ده قورقود داستانلاری باشدان باشا خلق‌یارادیجلیغی محصولی‌اولدیقدا اوندا بیز چوخلی مثللره ، آتالارسوزلرینه و همچنین خلق ادبیاتینین باشقا نوعلرینه‌عاید نمونه‌لره تصادف ایدیریک بوایسه گوستریر که آذربایجان خلق ادبیاتینین تاریخی نه‌قدرقدیم و گنیش‌در ده‌ده قورقود داستانلاری آذربایجان ناغیللارینین بویوک حصه سینین منبعی سایبلیر.

« دیوان لغات الترک » اثری آذربایجان فیلولوژیا (دیل قایدالری) حقینده یازیلمیش چوخ مکمل و اوچ جلددن عبارت بیر کتابدر . بو اثرده مولف آذربایجان دیلینین قایدالاری اوزرینده مفصل بحث آچیر . کتابین متنی عرب دیلینجه یازیلمیش لاکن اورادا مثال اولاراق یوزلرجه مثللر، شعرلر و قوشمالار آذربایجان شفاهی ادبیاتیندان نقل ایدیلمیشدر . بورادا فرصت اولمادیغی ایچون باشقا یرده بو اثرین باره‌سینده خصوصا اونداکی خلق ادبیاتینا عاید سوزلر حقینده دانیشاجاییق .

آذربایجانین‌داهی شاعری نظامی ۷ قرن بوندان اول ئوز ئولمزاثری خمسه‌نین نظمه چکمه‌سینده خلق‌ادبیاتیندان استفاده‌ایتمیشدر . خسروشیرین، لیلی و مجنون، یدی‌گوزه‌ل و اسکندرنامه داستانلارینی هابئله اونلار دا اولان کیچیک حکایه لری ، چوخلی ائل سوزلرینی شاعر آذربایجان شفاهی خلق ادبیاتیندان آلمیشدر .

هجرتین ۱۰ نجی عصرینده‌صفویلر دولتی تشکیل تاپدیقدان صونرا شفاهی ادبیاتین بویوک حصه سینی یارادیجیسی اولان عاشقلاردا شاعرلر کیمی سرای طرفیندن قارشیلانیرلار.

بو عصرده صفویلر سراینیدا قربانی تخلصیله مشهور اولان عاشق گورکملی یردوتور . قربانی‌بویوک افاده لری و بدیعی اوستادلیغی ایله یازدیغی قوشمالار دا بویوک قدرت‌و صنتکارلیق گوسترمیش و اونون صونراکی عاشقلرین یارادیجیلیقلاری اوزرینده بویوک تاثیری اولموشدر.

۱۱ نجی عصر آذربایجاندا خلق ادبیاتی خصوصیله عاشق داستانلارنین ان پارلاق دوریدر. بودوردن اعتبارا خلق فارسلاشمیش سرای ایله مبارزه ایده‌رک ئوز دوغما دیلی یارادیجیلیغینا بویوک مراق اویانیر . بو عصرده گنچمیش ملی آزادلیغنا علاقه دار اولان عاشقلر و سوز اوستا دلاری خلقین آرزو و ایسته کلرینی افاده ایدمن داستانلار توپلاماغا باشلاییرلار .

همین بو عصرده‌آذربایجان ایران طرفیندن تام معناسیله بیر مستملکه سایلدیغی بیر طرفدن و ترکیه ایله ایران محاربه‌لرینین کسگین صورتده دوام ایتمه‌سی دیگر طرفدن خلقین آغیراستیلا آلتینا آلینماسینا باعث اولور . بو استیلالارا قارشی مبارزه آپاران خلقیـن راحتلیك و سعادتی اوغروندا چالیشان قهرمان و تاریخی شخصیتلر حقینده باجاریقلی سوز اوستاد لاری طرفیندن قهرمان لیق داستانلاری یارانیر که اونلارین ان مشهور و ان گورکملی لریندن بیری‌ده « کور اوغلی» داستانیدر .

قهرمانلیق داستا نلارینا علاوه اولاراق«اصلی کرم» ، «عاشق‌غریب » « نوروز» ، «عباس و گلناز » کیمی بیر عده رومانتیك عاشقانه داستانلارینداد میدانا چیخماسی بودور ده اولموشدر .

قید ایتمك لازمدر که بیز بو داستانلارا دقتله نظر سالدیقدا اونلار دا خلق ادبیاتینین مثللری، بایاتیلاری حکایه‌لری ، ترانه لریندن ده چوخلی نمونه‌لر گوروروك .

۱۱ نجی عصردن بوطرفه شفاهی خلق ادبیاتی داهادا گنیشلنمیشدربودورلرده یاشایان ادیب و شاعرلر یارادیجیلیقلارینین بیـر حصه سینده خلق ادبیاتی انکشافینه صرف ایتمیشلر .

آذربایجان شفاهی خلق ادبیاتینین توپلانیب نشر ایدیلمه‌سی ۱۹ نجی عصردن باشلاییر . بو دوره‌ده آوروپا شرق شناسلاری ، هم ده آذربایجان ضیالیلاری آذربایجان فولکلورینین‌مختلف حصه‌لرینی‌اوزرینده ایشله‌مگه باشلامیشلار . لکن‌بو ایشین فعال وعلمی صورتده دوامی وشفاهی خلق ادبیاتینین بویـوك حصه سینین توپلانماسی شمال آذربایجانیندا سووت حاکمیتی قورولوشیندان صونرا باشلامیشدر و تاسفله قید ایتمك لازمدر که بوساحه‌ده ایران آذربایجانیندا بوگونه قدر هیچ بیـر اقدام عمله گلمه‌میشدر . آشاغیدا ویریله‌ن خلق ادبیاتین مختلف نوعلری اوچ منبعدن آلینمیشدر .

۱ـ سوومت‌آذربایجانیندابوگونه قدر فولکلور حقینده نشر اولموش کتابلارین الده اولان قسملری (بو کتابلارین یالنیز او حصـه لریندن استفاده ایدیلمیشدرکه اونلار جنوب آذربایجاندا دا متداول و بوگونه‌قدر ده خلق آراسیندا یاییلمیشدر) .

۲ـ اونلارین تحلیلی حقینده‌بعضی قیدلر همچنیـن مختلف نوعلریندن علاوه‌لر توپلایانین‌شخصی محفوظاتیندان اولموشدر .

آذربایجان روزنامه‌سینین ایللیك دونومی مناسبتیله

سن یاندیقین گوندن بیر مشعل کیمی
قیزیل شفق لرین ایرانه دوشدی
ینیلمز قدرتین شرق ائللرینده
دیلدن دیله گزدی داستانه دوشدی

***

وصفه سیغمان دگیل هنرین سنین
گونش تك پارلاقدیر سحرین سنین
اوز آنا دیلیمده سوزلرین سنین
اودلی شیشك كیمی هر یانه دوشدی

***

کسکین سلاح اولدون شانلی فرقه مه !
اونون مقصدینی یایدین عالمه
شاعر قلم چکدیم محنته غمه
نه درده نه ده که هجرانا دوشدی

***

سنی اوز دیلیمده اوخویاندا من
سارسیلیر ایلان تك یثرینده دشمن
سنگی باش قووزادین بو دوغما ائلدن
سنی سه‌ومیشلر قفانه دوشدی

***

ائلیم یاغیلارا ظفر چالاندا
فدائیلر اله سلاح آلاندا
فرقه میز ایلك دفعه یارادیلاندا
هر سوزی صحبتی جهانه دوشدی

***

یزیم عمرو موزون بو بهار چاغی
سندن الهام آلیر آذر توپراغی
یوردومدا حکم ایدن هر آلچاق یاغی
سنین ایلك ضربندن طوفانه دوشدی

***

هاشم تبریك ایدیر بیر بهار ایامی ،
سنین بو دوغدوغون ایللیك بایرامی
قرحله سه‌وینیر اوره کدن هامی
عجب ائلیمیزه زمانه دوشدی

حسن زاده

حکیمین مصلحتی

جذام

مزمن صورت‌ده سرایت ایدیجی خسته‌لیك لردن بیریسی ده جذامدر ، بوخسته لیك آتـا و آنادان اولادا کئچه بیلر ، ان اول بـو خسته‌لیك حقینده معلومات اله گئیرنلر ۱۶۰۰ ایل میلاددان قاباق هند ، چیـن ، مصر ، یونان ئولکه لری اولمیش‌در، اوروپادا ایسه اورتا عصرلردن بو طرفه مشاهده اولونماقدادر ، خسته لیگین شرقدن غربه سرایت ایتمه‌سی محقق در . بوقسوللیق و حفظ‌الصحه سیزلیك بو خسته‌لیگین انکشافینه‌سبب اولمیش در ، خسته لیگین حاملی ۱۴۶۲ ـ نجی ایلده (هانسه‌ن) طرفینـدن تاپیلمیش‌در ، خسته اولمیـش یرلرده خسته‌لیك عمله گلمز ، خسته‌لیك دوتان گوندن خسته‌لیك ئوزینی آشکارا چیقاران گونه کیمی اولان فاصله اون آی‌دان قرق ایله قدر در .

خسته‌لیك ۲ جوره جریان ایدیر شیشواری جذام کـه بورادا پروسس لکه وسیمه و دویمه‌لر شکلینده گیدیر، لکه‌لرین رنگی ساری ، بعضا قرمیزی اولور ، لکه‌لر گئدـ گیده بویوبوب دویوم‌لر شکلینی آلیر ، صونرا دویوملر یارا شکلینه دوشوب همان محلی داغیدیب تلف ایدیر ، بورون و قاشلار آراسیندا عمله گلن دویوملر قالینلاشیب بویودیکجه اوزده اتلی . اثیب (شیر) اوزینه اوخشاییر .

حس‌سیز عصبی شکلده اولان جذام‌دا لکه‌لر عمله گلدیکدن صونرا نخود ، حتی فیندیق شکلده دویون جیکلر توره‌تیر ، عضله وددریده آترافیلاشما اولور ، بو آترافیلاشمانتیجه‌سینده (دریدن‌ـ تـه‌ر و یاغ آیریلمیر) بویله آترافیلاشمالار الده ، بارماقدا ایاقدا حتی اللرین اوستینده چوخ تصادف اولونور ، اساس علامتلردن بیریسیده درینین او درجه ده حس‌سیزلیگی‌در که ، ایستینی صویوق و صویوغی ایستی حس ایله‌بیر و بلکه هیچ حس ایده بیلمیر ، قاشلارین توکاری توکولور،سیبك‌لی غشا لرده یارالار عمله گلیر ، عضولرده‌سستلیك و یورقونلوق حتی(لمس)لیك توره‌نیر، اشتها اولمور ،حرارت گئجه‌لر آرتیر ، سس دوتولور، بیلده وبندلرده آغری اولور .

خسته لیگین قاباغی آلیناماقدان ئوتری شهرلرین کنارینده جذام ایوی تشکیل ویرمه‌لی صحیه طرفیندن جذام خسته‌لیگینه متخصص اولان حکیملردن شهرلره و قصبه و کندلره تعیین ایتمه‌لی که اونلار سیار حالدا جذام خسته‌لرینه تصادف ایتدیکده فورا انضباطی‌وسیله لرایله (جذام ایوینه) گوندرسینلر بوندان علاوه هر وطنداشدا ئوز نوبه سینده جذام‌خسته لریله مبارزه ایتمگی ئوزینه ملی وظیفه حساب ایتمه لیدر دوالردن (تبعول) و (کی نو قارین یاغی) دری آلتینه و داخلدن ووروللما لیدر واشالا خصوصا کوکورت واننا لاری نافع در یارا لارا اختیول یاغی سورتمه‌لی .

دکتر مسعود میدیا

آشاغیداکی آقالار داریان کندینده مدرسه دوزلمکدن ئوتری تهران دان آشاغیداکی قدر ده آقای مرتضی-ملائی نین توسطیله پول گونده رمیشلر :

علیقلی ابراهیمی داریانی	۱۰۰۰۰	ریال
قاسم داریانی	۵۰۰۰	«
محمدباقر- کلنتری‌داریانی	۲۰۰۰	«
حسن اسدیاری داریانی	۱۰۰۰	«
علی هوشیاری داریانی	۱۰۰۰	«

آذربایجان مطبعه‌سی

ئوز آبادلیغنا و خلقین ترقیسنه مصرف ایدیلمکده‌در . من بوگون بو جانلی منظره لری گوردیکجه محمودین سوزلرینی خاطرلاییرام ئوز ئوزیمه‌اونون شعارلارینی تکرار ایدیرم بودگیشیك‌لیکلرین هاموسینا برنجی سبب خلقمیزین اکثریتی‌نین بوشعارلارا عمل ایتمکلاری نتیجه سینده‌اولماسنی یقین‌ایدیرم

بو خیاللارا دالمیشیدیم بیردن بیر نفرین الینی‌چکنیمه قویوب رحیم رحیم دیه منی سسلکمه‌سینی حس‌ایدیب گیریه دوندیم قارشیمدا حربی لباس گیمیش و هرچیکنینده دورت اولدوز یارلایان بیر افسر گوردیم من اول اونی یاخشی تانیا بولمدیم و اونا گوره یاغشلایین سیز کیمسیز و منی هاردان تانییرسیز دیه اوندان سوروشدوم او ایسه بیر تبسمدن صونرا من سنین بیر ایل بوندان قاباقکی ایش سیز یولداشین محمودام . دیدی :

من اونون آدین ایشیدجك اونی تانیدیم باغریما باسیب قارداش کیمی اویدیم اگراو اوزآدینی دیمه‌سه‌یدی من اونی تانیا بیلمزدیم چونکه اودا بوگونکی تبریز کیمی بوس بوتوت دگیشیلمیش ، جوانلاشمیش و گوزل‌لشمیش ایدی و اوزونده غم و کدردن هیچ بیر اثر قالمامیشدی .

من محمودا نجه اولدی مندن خبرسیز آیریلدین دیه سوروشدیم .

محمود صحبته بیله باشلادی :

« سندن خبرسیز آیریلماقما سبب غفلتی بیر اتفاقین دوشمه‌سی اولدی . اوگون منه بیله بیر خبر گلدی آتام وفات ایدیب آنام باجیم و کیچیك قارداشلاریم صاحب‌سیز قالوبدیلار منده فورا حرکت ایتدیم . ایکرمی بیر آذردن قاباغا کیمی ایو ایشلرینه مشغول ایدیم . ۲۱ آذر گونی‌منده یوردیمزین باشقا اولادی کیمی حقسیزلیکین اما نسیز دشمنلری اولان‌فدائیلر دسته‌سینه یازیلیب ایللر بویی خلقین زه‌لی کیمی قانینی سوران و آنا یوردومیزی ویرانه یه چویرن جاناوارلاری قوو ماغا گیتدیم و موفقیتله قصاصیمی آلوب مقصدیمه چاتدیم . فقط ایکی یردن آغیر یارالاندیم هیچکس دیری قالاجاغینا ایناتمیردی ، اما اوزوم دیری قالیب ئولمیه‌جگیمه ایناتیردیم چونکه ئولومدن قورخمیردیم نهایت بیرنجه آی بوندان قاباغ فداکارلقیمن نتیجه سینده ملی دولتیمز‌منی افسرلیك مکتبینده اوخودوب بو درجه ایله تلطیف ایتدی . ایندی ئوزآنا توپراغیمدا آزادمحیطده‌آنام‌باجیم وقارداشلاریم‌لا بیرلیکده‌وز بجاندا یاشاییرام.

محمود بو سوزلری دیدیکجه قارلانیرو گولوردی . بیردن گنه سوزه باشلاییب « یاخشی دوستوم بیزیم او آقـای ... یالتاخ نه اولدی ینه ده ایشده درمی ؟ دیبه مندن سوروشدی»

من خبر محمود او ۲۱ آذره‌قدر ایشلیردی ۲۱ آذردن صونرا طهرانا قاچانلاریلا برابر اودا قاچدی .

دیدیم محمود گوردیمی‌دوستوم من دیین اولدی اما عقللی ایش گوروب طهرانا قاچیب چونکه بیزیم آذربایجاندا یالتاغلاراایش یوخدور دوستوم ایندی سن‌هارادا ایشلیرسن ؟ دیبه‌مندن سوروشدی . من فرقه ده ایشله‌ییرم دیدیم.

محمود « گولومسه‌دی تبریك ایدیرم ایندی‌عقللی گوردون وعقللی‌دوشوندین اوناگوره چالیش ئوز ایشلریوی سوزله یوخ عملده گوستر » دیدی .

من اوتانا اوتانا محمود دوغرودا ندا من سیزون بیرایل بوندان‌قاباقکی محمود اولماغیزا ایناتا بیلمیرم سن همیشه غم دریاسینا دالمیش و کدرلی ایدین ایندی ایسه سان کی گوزه‌للشمیش جوانلاشیشسان دائما گولورسن اوزونده غم و کدردن اثر یوخدور دیدیم « محمود حقیقتده ده بو جوردر یوردوم جوانلاشیب منده جوانلاشیشام‌یوردومی غم و کدر باسمیش ایکن من‌گوله بیلمزدیم ایندی ایسه یوردوم گولور منده گولورم »

لندن و واشنگتونین مشتری‌لری

اول صفحه‌دن بقیه

چونکه اونلارین هدفلری او ایدی که بویوک دولتلر آراسیندا نفاق توره‌دیب و بو وسیله‌ ایله خارجی ایش وزیرلری شوراسینین قرارینی سست و نتیجه‌سیز ایتسینلر.

بونا گوره هلند مشتری‌لری بئله پیشنهادلار ایدیردیلر که اونلارین اوز اربابلاری انگلستان هر دفعه مجبور اولوردی قاباقلارینی ساخلاسین.

مسئله‌نین علتی نه ایدی که هلند نماینده‌لری صلح کنفرانسیندا اختلافات اوجیندی که همیشه بو کیمی بین‌الخلق مشورت جلسه‌لرده تاپیلار داها آرتیق‌لاشدیریرلار؟ هلند که آلمانین هجومیندن چوخلی ضرر گوروب و بعضی اوز که کیچیک اولکه‌لر کیمی باجارا بیلمیر اوز حدود لارینین مهاجم لردن حفظ ایتسین و اینده‌ی بئله حرکتلر یتیریر که بئله بیر رفتار هلندین ملی منافعلرینین تاثیرینده عمله گلمیر.

چونکه هلندین صرفه‌سی اوندادر که متفق اولکه‌لر آراسیندا همیشه محکم بیر همکارلیق اولسون. اونا گوره که اگر بو همکارلیق اولماسا دنیادا اساسلی صلح اولا بیلمز.

بئله‌لیکله اگر هلند عقللی اولسا وار قوه‌سیله مقتدر اولکه‌لرین اتفاقینی طلب ایتمه‌لیدیر. آنجاق حقیقتده بیز ایشلرین ترسینی گوروروک. بو رفتار فقط صلح کنفرانسندا یوخ بلکه امنیت شوراسینین مشکل ایشلری آراسیندا دا هلند نماینده‌سی (وان ـ کلیفنس) لندن و واشنگتونین کمکی اولاراق آرادا اولان اختلافلاری داها آرتیق‌لاشدیریر.

اگر آنگلوساکسون اولکه‌لرینین اوز هلند مشتری‌سی ایله رابطه‌لرینه توجه ایدرک هلند نماینده‌لرینین رفتار و وضعیتلری چوخ آیدین اولار.

هلند خیرده بیر اولکه‌دیر آنجاق اونون خیردالیقینا باخمایاراق بو آخر وقتلره قدر اوز اوزلرینین ۶۰ برابر آرتیق مستملکه صاحبی ایدی.

مثلا ایندونزیا اونون مستملکه‌سی ایدی و تقریبا ۷ برابر اوز جمعیتیندن آرتیق مستملکه خلقلری اوز زیرینده آقالیق ایله‌یردی. آیدیندر که بو بویوک مستملکه‌لری محافظت ایتمک ایچون هلند دولتینده کافی مقدار دا سرمایه و نظامی قوه یوخدر. بونا گوره هلند دولتی مجبور اولدی اوز مستملکه‌لرینی ساخلاماق ایچون مقتدر دولتلردن کمک آلسین. برابر اوز مستعمره منفعتینی ده اونلارین آراسیندا بولسون. مثلا بو مستملکه ثروتی: کائوچو، نفت و قلع هلند، انگلیس و آمریقا شرکتلری استخراج ایدیب استفاده ایتمگه باشلادیلار.

بو جوره تجارتی مناسبتلر هلندین بویوک تاجرلری بین‌الخلق بانک و انحصارچیلارلا متحد و متفق ایتدی.

محاربه‌دن صونرا بو مناسبتلر داها محکم اولدولار. ایندونزیادا آچیلان ملی و آزادیخواه نهضت هلند دولتینین مستعمره اولکه‌لرده اولان منافعلرین و آقالیقینی بیردن خطرناک وضعیته سالدی.

اونا گوره هلند مستعمره‌چیلری ایندی چالیشیرلار که آمریقا و انگلیس واسطه‌سیله ایندونزیانی تازه‌دن اوز اللرینده ساخلاسینلار.

انگلوساکسون دولتلر هلند دولتی ایله برابر ایندونزیا علیهنه بیرلشیب ایندونزیا خلقی ایله محاربه‌یه قالخیبلار مثلا هلند سربازلاری امریقادا نظامی تعلیمات آلیرلار و امریقا اسلحه‌سیله مجهزدیلر. انگلیس سربازلاری ایندییه قدر ایندونزیادا اقامت ایدیب و مسلح مهاجم کیمی ۷۰ ملیون ایندونزیا ملتینین آزادلیقینا قارشی چیخیرلار.

تزیا ملتین هلند اطاعتی آلتیندا ساخلاماق ایستیرلر.

البته آیدیندر که هلند دولتین محتاج اولماقی اونون بین‌الخلق مسئله‌لرده سیاستی‌نی تعیین ایدن اونون اوز احتیاجاتلاری دیر. مثلا امنیت شوراسیندا مشتری صفتی هلند اونا باخمایاراق که نه مسئله‌لرین بارەسینده عمله گلیر حیاسیز اولاراق انگلوساکسون اربابلارین منفعتنه رای‌ویریر هیچ ده ایسته‌میر باخسین که اونون بو رای‌ویرمکی نه درجه‌ده هلندین ملی منافعلره مربوط اولور.

بوندا گرک دیمک که هلند دولتی نه خارجی سیاستده اوز اختیارینی الدن ویریب بلکه داخلی مسئله‌لرده ده قابینه تشکیل اولان زمانندا بئله بیر اتفاق دوشدی که مستقل اولکه‌لرین تاریخلرینده بو جور بیر اتفاقی تاپماق چوخ چتیندیر.

مجلس انتخاباتلاریندان صونرا نتیجه که بیلیرسینیز کاتولیک (مذهبی) فرقه‌نین ایشچیلرینین (بی‌بل) آدلی بیر آدم مامور اولوندی که تازه دولتی تشکیل ویرسین بو باره‌ده چوخلی مذاکره‌لر عمله گلدی. قابینه بحرانی تقریبا بیر آی دوام ایتدی. صونرا همین آقای بی‌بل بیردن اوز تازه وزیرلر هیئتی ایله برابر معلوم اولمادی لاهه‌دن هاوایا مسافرت ایله‌دی.

کاتولیک روزنامه‌لری بو مسافرتین بارەسینده یازدیلار که گویا بی‌بل نئچه گون ایچون سیاسی حیاتدان چکیلیب و نیتی وار که بو نئچه گونی مناجات ایله‌سین. اما (بی‌بل) ین مقصدی هیچ الله‌ها مربوط دگیلدی بلکه بو مناجات ساده بیر مناجات ایدی معلوم اولدی آقای بی‌بل لندنه گیتمیشدی که اورادا اوز قابینه‌سی بارەسینده مصلحت ایله‌سین. هلندین رسمی خبر آژانسی مجبور اولموشدی بو باره‌ده توضیحات ویرسین و دیمیشدیر که آقای بی‌بل اونا گوره لندنه گئدیب که هلند رجالی ایله بیتی (وان کلنفنس) و (ساخوور) ایله اوز قابینه‌سی بارەسینده مذاکره ایتسین و البته منظور او ایدی انگلیسلر ایله دانیشسین. آنجاق همین آژانس باجارا بیلمدی توضیح ویرسین علتی نه ایدی که هلند رجال ایله قابینه بارەسینده دانیشیق گرک حتمی صورتده لندنده اولسون.

هلند دموقراتیک روزنامه‌لری بویوک بیر عصبانیت ایله یازدیلار که هلند دولتین سیاستی او قدر اراده‌سیز اولوبکه اونون دولتین اولماسی‌ده گرک اوز که اولکه‌لرده عمله گلسین.

بوردا بیر سؤال وجوده گلیر:ـ شاید انگلستانین هلندده اولان نفوذی هلندین داخلی ایشلرینه فایده‌لی اولسون؟ آنجاق تاسف ایله گرک دیمک که بئله دگیل. هلند دموقراتلاری بویوک بیر نگرانلیق ایله هلندین قارا جبهه‌سینین و سایر فاشیست و یاریم فاشیست تشکیلاتلارینین فعالیتینه باخیرلار. وطن ساتان آداملار و خائنلر که آلمان ایله همکارلیق ایدیردیلر بو گون مجلسدن آزاد اولورلار. دولت دستگاهی و پلیس اداره‌سی فاشیست عنصرلریندن تشکیل اولوب و هلند فاشیستلری کاتولیک معبدلرینده پناهنده اولوبلار.

هلند خلقین افکار عمومی‌سی هیچ وقت ایسته‌میر راضی اولسون که هلند قوشونی ایندونزیا جمهوریتین علیهنه محاربه ایتسین و یا تازه چاغیریلان جوان سربازلار ایندونزیایا گیتسینلر و ناحق یره اوز قانلارینی توکسینلر.

انگلستانین ارتجاعی محفللرینده ده اولان سیاسی رژیم دن چوخ خوشلانیرلار. بعضی انگلیس روزنامه‌لری معتقد دیرلر که هلند دولتی بوتون غربی اروپا اولکه‌لریندن داها آرتیق موفقیتله باجارا بیلیر سیاسی مسئله‌لری حل ایتسین بئله که گوروروک بو موفقیتله حل اولونان سیاسی مسئله‌لرده هلند مرتجعلرینین عملیاتی نظره آلینیر هلندین کئچن و ایندیکی دولتین ایچریسینده بعضی عنصرلرین آدلاری ذکر اولونور که ان متعصب مرتجعلردن دیرلر.

بو آداملار هلند و بین‌الخلق بانکلار و انحصارچیلار طرفیندن تحمیل اولونورلار. مثلا (وان کلیفنس) کئچمیش خارجه ایشلر وزیری و ایندیکی مشاور وزیری و هلندین امنیت شوراسیندا اولان نماینده‌سی، سونرا (وان بئتسلار) هلندین کئچمیش واشنگتون نماینده‌سی و ایندیکی هلند خارجه ایشلر وزیری و صلح کنفرانس نماینده‌سی هابئله کئچمیش وزیرلر (وان شایک) و (سه‌بن) و (گویسمان) ایندیکی تجارت و صناعت وزیری، بو نلار هاموسی تاجر دیلر و بانکلار ایله، نفت شرکتلر ایله هابئله بویوک کائوچو و ایپک کارخانه صاحبلری ایله چوخ یاخیندان مربوط دورلر.

اصل مسئله بورادادر که بونلار هلندی بین‌الخلق کنفرانسلاردا تمثیل ایدیرلر.

هلند ـ انگلستان و آمریقا جبهه‌سی مشتریلرینین بیری در آنجاق اونون اوز اربابلاری ایله مناسبتلری بیر آیدین نمونه در بو اثبات الدیر که بوجبهه کیچیک اولکه‌لرین رای لرینی نجه اله گتیریر. هلند کیمی مشتری‌لر اوز اربابلارینه محاربه و انتخابدا کمک ایدیب و اونلارین منفعتلارینی تامین ایتمک ایچون رای ویریرلر.

آیا ایناناق اولار که کیچیک و بویوک اولکه‌لر بارەسینده که اوز خلقلارینین قانی قیمتی ایله دنیانی فاشیستلرین ظلمیندن قورتاریب، صلح و یاشایش قورتمک ایچون حق صاحبی اولدولار، مذاکره اولان زمان بو اولکه‌لرین حیاتی و مهم مسئله‌لری ایچون بو عنصرلرین قاطع و اراده‌لی عقیده و رای‌لری اولسون؟

عراقدا

عراقدا چیخان استقلال روزنامه‌سی یازیر که ده لشگر انگلیس قوه‌لریندن عراق تورپاقینا وارد اولوبلار صوت الاهالی روزنامه‌سینین یازدیقینا گوره انگلیس دولتی ایسته‌ییر بیرده اوز قشونلاریندان بصره‌دن آپارماقلا گوسترسین که عراقی تخلیه ایدیر اما بو قشونلار دوروب باشقا بیر نقطه‌یه یئریشیلار.

لهستاندا

نئچه گون بوندان قاباق لهستان دولتی انگلیس تورپاقیندا اولان آندرس سپار قشونلاری بارەسینده بیر یادداشت انگلیس دولتینه گوندرمشدر.

قوره‌اینین دوتولماسی

آلمانین انگلیس اشغالی آلتندا اولان منطقه سنده تامینات اداره‌سی آلمانین انگلیس اشغالی آلتندا اولان منطقه سنده تامینات اداره‌سی آلمانیانین سابق قومیسرلر رئیسی هابئله هیتلرین معاونی قوره‌اینی بلژیکده دوتمشدر او هیتلرین همکارلاریندان اولوب و گیزلینده یاشاییردی قوره‌ای‌دن ناحیه‌سینده ۵ کوربونین خراب اولماسی‌سبب اولمشدر.

آمریقادا

آمریقا محافظه کار قادینلار تشکیلاتینین رئیسی دیگین صون سوومت تورپاقیندان قاییدیقدان صونرا سوومت دولتنه افترا دیه‌ن آمریقانین ارتجاعی روزنامه‌لریندن شدتلی تنقید ایده‌رک و محاربه‌دن صونرا سوومت تورپاقیندا حیاته گئدچیریلن اصلاحاتدان تعریف ایتمیشدر.

۱۲ شهریور

۱ نجی صفحه‌ده بقیه‌دن

آشاغی‌داکی قرارلار آلیندی:

۱ ـ خمسه‌نین بیر ایل بوندان قاباقکی وضعیتی ایندیکی مترقی وضعیتیله قیاس ایدرک تصدیق و تائید ایدیریک که، بو اساسلی ده‌گیشیک لیک و بو گوزوروله‌رش بویوک آددیملار که خمسه اهالی سینین سعادته دوغرو گیتمگینین افاده‌سیدر:

آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین دوزگون سیاستی و حقیقی رهبرلیگی ایله وجوده گلمیشدر بونا گوره ده گوزوموزی اوشانلی فرقه‌یه تمامیله منتدار بیله رک، اوچا سسله دیریک: خلقیمیزی اسارت، استثمار و استعمار قیدیندن خلاص ایدن آذربایجان دموکرات فرقه‌سینه عشق اولسون.

۲ ـ یوقاریداکی ماده‌یه استناد ایدرک بو گونکی طنطنه‌لی جشنده شرفلی آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین تشکیلاتینین ایل دونومی مناسبتیله بو قراره گلیریک که، خمسه ولایتی قومیته‌سی ایندییه قدر اوز وظیفه‌لریندن علاوه اهالی‌نین آسایشینی و سعادتینین تامینینده اولدوقجا سعی و مجاهدت ایدیبدر بونا بنا او قومیته‌نین مسئوللاریندان تشکر ایدیب و خمسه ولایتی قومیته‌سینین توسطیله اوز آتشین سلاملاریمیزی مرکزی قومیته‌یه و اونون مسئوللاری مخصوصا شانلی فرقه‌میزین بویوک باشچی‌لاری اولان آقای پیشه‌وری، آقای بادکان و آقای شبستری‌یه ابلاغ ایدیریک و ینه‌ده دیریک که فرقه‌میزین لایق و بویوک رهبرلرینه عشق اولسون!

۳ ـ بیز خمسه اهالی‌سی بیر داها اوز یئنیلمز تایفه‌میزی و وفادار لیغیمیزی ایرانین باشقا یئرلرینده یاشایان و مبارزه آپاران آزادیخواه لارا ابراز ایدرک، مخصوصا جنوب کارگر و زحمت کشلرینین یاشایشینین تامینی، اونلارا اولان فشارین بر طرف ایدیلمه‌سینی مرکزی دولتدن طلب ایدیریک.

۴ ـ بو موقعده فرقه‌میزین مینانمیش باشچیلاریندان اولان آقای شبستری، آقای بادکان، آقای دکتر جاوید و اونلارین باشقا یولداشلاری نماینده‌لیک عنوانیله تهراندا مذاکره آپارماقدان اوتری نائل و بو گونکی طنطنه‌لی جشنده اشتراک ایتمکدن محروم اولوبلار، بیز اونلاری صمیمانه خاطرلاییب و دیریک بیز خمسه اهالی‌سی آذربایجانین باشقا بوتون اهالی‌سی ایله بیرلیکده، اوز نماینده‌لریمیزین دالیندا دوروب و اونلاری تقویت ایتمکده صون نفسیمیزه قدر دایانا جاییق.

باشقاسینا ایرانا آزاد لیقینی تامین ایدن آذربایجان دموکرات فرقه‌سی و خلقیمیزین سعادتی او غوروندا مذاکره ایدن نماینده لریمیز!

۵ ـ بیز اوز فرقه‌میزین طنطنه‌لی جشنیله امید ایدیریک که ایرانین باشقا آزادیخواه قوه‌لریله متحد و متفق اولوب و ارتجاعی ازمکده تن واحد کیمی واحد جبهه‌ده مبارزه ایده‌لر تا ایران آزادلیقینا موفق اولالار.

۶ ـ بیز آقای قوام‌السلطنه دولتیندن طلب ایدیریک که چوخ تیزلیکله مجلسین ۱۵ نجی دوره‌سینین انتخاباتینا باشلاییب و او مجلسی آزادیخواه عنصرلردن تشکیل اولوناسینا امکان یاراتسین.

بو اونلاردا ایرانین گنیش اصلاحاتی اوزونه قانونی شکل آلسین. زنجانین تجاری، مالکلری، کارگرلر، کندلیلر و فرقه‌چیلری.

ممتاز چهار فصل چایی

اعلان

بو وسیله ایله ولادت‌ایوی‌نین ۱۱ـ۶ـ۲۵ تاریخده رسمی صورتده آچیلیب و مریض قبول ایتمه‌سی حرمتلی خلقیمیزین اطلاعینه یتیریلیر احتیاجی اولانلار ۲۱ آذر (شاپور) خیابانیندا ولادت ایوینه مراجعه ایتسینلر.

ش ۲۷۷ — ۲ـ۲ — آذربایجان بهداری اداره‌سی

اعلان

نظمیه اداره‌سینده استخدام ایچون محل اولمادیقینا گوره عموم اشخاصه اخطار اولونور که ایش طلب ایتمکدن خودداریق ایتسینلر و محترم فرقه تشکیلاتلاریندان و سایر اداره‌لردن خواهش اولونور ایشدن اوتری اشخاصی معرفیلیک ایتمه‌سینلر و ایشچی لازم اولان موقع ایش و زحمت اداره‌سیندن طلب اولوناجاقدر.

ش ۲۶۹ — ۳ـ۳

آذربایجان نظمیه‌لر رئیسی ژنرال کاویان